

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Dato
28. april 2016

Samlenotat

Dagsorden	Side
1. Forslag til afgørelse om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler og ikke-bindende instrumenter mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet <i>- Generel indstilling</i>	2

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

1. Forslag til afgørelse om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler og ikke-bindende instrumenter mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet (revision af IGA-afgørelsen)

KOM(2016) 53

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i marginen.

1. Resumé

Kommissionen har den 16. februar 2016 fremlagt forslag til en afgørelse om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler og ikke-bindende instrumenter mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet. Forslaget vil ophæve den eksisterende IGA-afgørelse (994/2012/EU). Den foreslåede revision har til formål at sikre, at EU-regler bliver efterlevet og øge gennemsigtigheden i mellemstatslige aftaler med tredjelande på energiområdet til gavn for et velfungerende indre energi-marked og øget forsyningssikkerhed. Den væsentligste ændring i forslaget består i indførelsen af en obligatorisk forudgående kontrol (ex-ante assessment), som Kommissionen skal udføre på udkast til mellemstatslige aftaler før deres indgåelse.

En vedtagelse af afgørelsen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Regeringen er generelt positivt indstillet overfor Kommissionens forslag til revision af den gældende afgørelse, som vurderes i højere grad at kunne sikre transparens, samt at mellemstatslige aftaler med tredjelande på energiområdet er forenelige med EU-regler. Overholdelse af EU-regler i mellemstatslige aftaler med tredjelande på energiområdet øger investor- og forsyningssikkerheden og er ifølge Kommissionen af væsentlig betydning for det indre energi-markeds virke og funktion. Det bemærkes, at Danmark ikke har nogen mellemstatslige aftaler på energiområdet.

Det forventes, at der på energirådsmødet den 6. juni vil blive vedtaget en generel indstilling om forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 53 af 16. februar 2016 fremlagt forslag til afgørelse om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler og ikke-bindende instrumenter mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet, der ophæver afgørelse nr. 994/2012/EU (revision af IGA-afgørelsen). Forslaget er oversendt til Rådet den 16. februar 2016 i dansk sprogversion.

Forslaget til revideret afgørelse er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194, stk. 1, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Rådet og Europa-Parlamentet vedtog den 25. oktober 2012 en afgørelse om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet. Afgørelsen skulle bl.a. medvirke til at sikre særligt mindre lande mod pres fra tredjelande til at tilsidesætte indre markedsbestemmelserne ved indgåelse af mellemstatslige aftaler på energiområdet.

Forslaget til revision af den gældende IGA-afgørelse (994/2012/EU) bygger på de erfaringer, som Kommissionen har gjort, siden den gældende afgørelse trådte i kraft den 17. november 2012, og som er analyseret i en evalueringsrapport, der blev offentliggjort sammen med forslaget.

Kommissionen konkluderer i sin evaluering, at de nuværende bestemmelser ikke har resulteret i ændringer af de mellemstatslige aftaler, som Kommissionen har vurderet, var uforenelige med EU-regler. Kommissionen angiver, at omkring 1/3 af de anmeldte mellemstatslige aftaler af relevans for infrastruktur og energiforsyninger indeholdt bestemmelser, der var uforenelige med EU-regler. Til dato er ingen af de aftaler, som Kommissionen har vurderet, var uforenelige med EU-regler, blevet genforhandlet, hvilket bl.a. skyldes, at aftalerne har vist sig meget vanskelige at ændre, når først parterne har underskrevet aftalerne. Kommissionen mener derfor, at den nuværende afgørelse ikke virker efter hensigten.

Forslaget til revision af afgørelsen skal endvidere ses i sammenhæng med strategien for Energiunionen, hvor det er anført, at et vigtigt aspekt af gasforsyningsikkerhed er, at aftaler om køb af gas er i fuld overensstemmelse med EU-lovgivningen. Det Europæiske Råd opfordrede i sine konklusioner fra marts 2015 til at sikre fuld overensstemmelse med EU-regler i alle aftaler vedrørende køb af gas fra eksterne leverandører, navnlig ved at styrke gennemsigtheden af sådanne aftaler og foreneligheden med EU's energisikkerhedsbestemmelser. I den forbindelse fremhævedes det dog samtidig, at det skal garanteres, at forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

3. Formål og indhold

Afgørelsen dækker mellemstatslige aftaler og ikke-bindende instrumenter mellem et eller flere medlemslande og et eller flere tredjelande, som har indflydelse på EU's forsyningsikkerhed og det indre energimarkeds virke og funktion. Mellemstatslige aftaler på energiområdet anvendes ofte som den politiske og juridiske ramme for mere detaljerede kommercielle kontrakter og indgås bl.a. med henblik på at skabe større investorsikkerhed.

Kommissionen anfører to primære målsætninger for revisionen af afgørelsen om mellemstatslige aftaler. Den ene målsætning er, at det skal sikres, at de mellemstatslige aftaler er forenelige med EU-regler for derved at sikre et vel fungerende indre energimarked og øge EU's energisikkerhed. Den anden målsætning er, at gennemsigtheden af de mellemstatslige aftaler skal øges

for at øge omkostningseffektiviteten ved EU's energiforsyning og solidariteten mellem medlemslandene.

Den betydeligste ændring i forslaget til revision af afgørelsen er indførelsen af en obligatorisk forudgående kontrol (ex-ante assessment) af medlemslandes mellem-statslige aftaler med tredjelande. Obligatorisk forudgående kontrol af mellemstatslige aftaler var oprindeligt indeholdt i forslaget til den gældende afgørelse fra 2012, men endte med at blive frivilligt på grund af modstand fra flere medlemslande. Med det nye forslag lægges der op til, at medlemslande forud for indgåelse af aftaler skal fremsende udkast til en mellemstatslig aftale eller til en ændring heraf til Kommissionen med henblik på, at Kommissionen kan foretage en forudgående vurdering. Kommissionens vurdering har ingen bindende virkning, men er alene af rådgivende karakter, og ændrer ikke på medlemsstaternes muligheder for at indgå mellemstatslige aftaler med tredjelande inden for energiområdet.

Medlemslande skal desuden fremsende alle eksisterende mellemstatslige aftaler og ikke bindende instrumenter indgået med tredjelande til Kommissionen med henblik på vurdering (ex-post assessment).

Kommissionen foreslår, at afgørelsen udvides til også at omfatte såkaldte ikke-bindende instrumenter, der er ikke-juridisk bindende aftaler mellem medlemslande og tredjelande, såsom et aftalememorandum, en fælles erklæring m.fl., der indeholder en fortolkning af EU-regler, opstiller betingelser for energiforsyningen (f.eks. priser) eller udviklingen af energiinfrastruktur. Ikke-bindende instrumenter indgået mellem medlemslande og tredjelande på energiområdet skal notificeres til Kommissionen efter indgåelse med henblik på vurdering (ex-post assessment).

Medlemslande forpligtes til at underrette Kommissionen om deres hensigt om at indlede forhandlinger med et tredjeland med henblik på at indgå nye mellemstatslige aftaler eller ændre eksisterende aftaler, samt at holde Kommissionen løbende orienteret under forhandlingerne.

Kommissionen vil gøre de modtagne mellemstatslige aftaler og ikke-bindende instrumenter tilgængelige for andre medlemslande. Dette vil ske i overensstemmelse med bestemmelserne om fortrolighed.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke. Europa-Parlamentets udvalg for industri, forskning og energi vil behandle forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at den gradvise integration af energiinfrastrukturer og markeder, den fælles afhængighed af eksterne leverandører og behovet for

solidaritet i krisetider (jf. den reviderede gasforsyningssikkerhedsforordning KOM(2016)52) indebærer, at de grundlæggende politiske beslutninger på energiområdet ikke udelukkende bør træffes på nationalt plan uden inddragelse af nabolandene og EU.

Regeringen deler Kommissionens vurdering af behovet for at sikre styrket samarbejde og gennemsigtighed på EU-niveau. Overholdelse af EU-regler i mellemstatslige aftaler med tredjelande på energiområdet øger investorsikkerheden, forsyningssikkerheden og bidrager til et velfungerende indre energimarked. Det er regeringens vurdering, at forslaget til ændret afgørelse er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslag til revision af IGA-afgørelsen har ikke relevans for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for EU's budget.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der indkom følgende høringssvar:

Dansk industri anfører, at de generelt støtter tiltag, der kan øge forsyningssikkerheden i EU, og som kan sikre EU-landene de bedste og billigste leverancer af energi.

Dansk Industri kvitterer for tiltaget, der vil skabe øget gennemsigtighed i aftaler om levering af energi mellem EU-lande og tredjelande, og således samlet set styrke EU's forhandlingsposition og bidrage til lavere priser på energi.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I forhandlingerne på arbejdsgruppeniveau deler medlemslandene sig overordnet set i to lejre. De væsentligste tvister vedrører indførelsen af en obligatorisk forudgående kontrol af medlemslandes mellemstatslige aftaler med tredjelande og spørgsmålet om, hvorvidt ikke-bindende instrumenter (fælleserklæringer m.v.) bør være omfattet af afgørelsen. Her finder en gruppe af lande, at

forslaget går for langt og ikke er proportionalt med formålet, mens en anden gruppe af lande mener, at dette er det vigtigste element i forslaget.

På baggrund af medlemslandenes modsatrettede holdninger har formandskabet fremlagt en revideret version af Kommissionens forslag, som bibeholder obligatorisk forudgående kontrol, men indsnævrer og fokuserer kontrollens rækkevidde og gør anmeldelse af ikke-bindende instrumenter (fælleserklæringer, MOU m.v.) frivilligt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til revision af IGA-afgørelsen. Kommissionens forudgående kontrol af aftaler vurderes i højere grad at kunne bidrage til at sikre, at mellemstatslige aftaler med tredjelande på energiområdet er forenelige med EU-regler. Overholdelse af EU-regler i mellemstatslige aftaler med tredjelande på energiområdet øger investorsikkerheden og forsyningssikkerheden og er af væsentlig betydning for det indre energimarkeds virke og funktion.

Regeringen finder samtidig, at den foreslåede afgørelse ikke bør have væsentlige administrative eller økonomiske omkostninger, ligesom Kommissionens kontrol bør tilrettelægges på en måde, der sikrer balance mellem på den ene side overholdelse af regler og transparens og på den anden side medlemslandenes manøvrerum i forhold til at indgå aftaler med tredjelande og beskyttelse af fortrolige oplysninger.

Danmark har ingen mellemstatslige aftaler eller ikke-bindende instrumenter på energiområdet, men skulle Danmark indlede forhandlinger herom, anser regeringen det for hensigtsmæssigt at inddrage Kommissionen tidligt i processen med henblik på at sikre overholdelse af EU-regler.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.